

KL Politik - kort fortalt

Vedtaget i bestyrelsen den	Skriv dato, måned, år
Opdateret den	26. oktober 2009
Ref	Sts/bln

SAG NR.: 000206994

Kommunernes behov for arbejdskraft

Den kommunale opgave

Forudsætningen for, at kommunerne også fremover kan levere velfærdsydelser af høj og tidssvarende kvalitet til borgerne er, at kommunerne kan rekruttere og fastholde ledere og medarbejdere med de rette kompetencer.

Kommunerne får i en lang periode fremover en udfordring med at kunne rekruttere kvalificeret arbejdskraft. Det skyldes især den demografiske udvikling, der vil medføre et fald på 60.000 personer i den erhvervsaktive alder over de næste ti år. Kommunerne rammes særligt hårdt, da andelen af ansatte over 55 år inden for flere faggrupper er omkring 30 %. Med det nuværende fratrædelsesmønster, hvor en stor andel af arbejdsstyrken forlader sektoren mellem det 60. eller det 62. år, kan der selv på kort sigt forudses en stor udskiftning af blandt andet lærere, ingeniører, sygeplejersker og sosu-personale.

I trepartsaftalen fra 2007 er der taget en række initiativer med det formål at sikre den nødvendige arbejdskraft. Fremadrettet arbejder KL blandt andet med Den Nationale Strategi for velfærdsuddannelserne, der har til formål at øge søgningen til professionsbacheloruddannelserne.

Synspunktet

Kommunerne kan ikke løse arbejdskraftudfordringen alene. At sikre arbejdskraft i en situation, hvor udbuddet er begrænset, er et samfundsproblem, som blandt andet Folketing og regeringen, uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter har indflydelse på.

Kommunerne har i det samspil hovedansvaret for, at de kommunale arbejdspladser er attraktive. Kommunalbestyrelsen kan som arbejdsgivere sikre en kobling mellem rekruttering til kommunen og den øvrige arbejdsmarkeds-, erhvervs- og uddannelsespolitik lokalt og regionalt. At sikre arbejdskraft til kommunerne skal ses i sammenhæng med bredere bestræbelser på at øge arbejdsstyrken, og sikre et fleksibelt og velfungerende arbejdsmarked, hvor de kommunale jobcentre spiller en hovedrolle.

Det er afgørende, at langt de fleste medarbejdere fortsat er tilfredse med deres ansættelse og med de kommunale ansættelsesvilkår. Det skal markedsføres bedre.

Hvordan kan arbejdsstyrken øges?

Kommunerne kan og skal gøre en stor indsats for at rekruttere og fastholde arbejdskraft. Men her ud over, er der behov for nationale politiske tiltag.

KL mener:

- At Folketing og regering bør arbejde for, at der gennemføres langsigtede reformer, som effektivt kan være med til at sikre, at der er størst muligt udbud af arbejdskraft de kommende år. Herunder er det især vigtigt at påvirke tilbagetrækningsalderen, så borgerne trækker sig senere fra arbejdsmarkedet end tilfældet er i dag; jfr. Arbejdsmarkedskommissionens udspil.
- At landspolitikerne i lovgivningen må være med til at skabe realistiske forventninger og mål til det kommunale serviceniveau set i forhold til udbuddet af arbejdskraft.

- At der fortsat - både nationalt og kommunalt - skal arbejdes for regelforenkling og effektivisering, mere tid til kerneopgaverne og mindre tid til dokumentation, hvor den ikke er en forudsætning for kvalitetsudvikling.
- At der nationalt skal arbejdes for, at beskæftigelseslovgivningen og reglerne om udenlandsk arbejdskraft løbende tilpasses behovet for rekruttering.

Kommunernes arbejde med at løfte det generelle uddannelsesniveau kan på sigt medvirke til, at den samlede erhvervsdeltagelse bliver højere og mere robust. Kommunerne bør have fokus på uddannelsernes praktikforløb og se praktikforløbet som et rekrutterings- og fastholdelsesredskab, som kan motivere til job i en kommune.

KL mener:

- At Folketing og regering har et stort ansvar for at sikre grunduddannelser af høj kvalitet, der er attraktive og kan fastholde de unge.
- At kommunerne skal stille det tilstrækkelige antal praktikpladser til rådighed i kommunale jobfunktioner.
- At der i det regionale samarbejde skal være fokus på, at dimensioneringen af uddannelsespladser spiller en vigtig rolle. Der skal være en tæt dialog med uddannelsesinstitutioner om kommunernes konkrete behov for uddannelses tilbud.
- At det er væsentligt at opretholde et uddannelsesudbud med geografisk spredning.
- At professionsbacheloruddannelserne skal styrkes som udviklingsbaserede uddannelser.
- At det statslige voksen- og efteruddannelsessystem skal understøtte, at omskoling matcher ændrede behov. Systemet skal være fleksibelt, så der kan udbydes korterevarende uddannelses tilbud og længerevarende modulopbyggede forløb.

Kommunen som attraktiv arbejdsplads

En attraktiv arbejdsplads er en forudsætning for, at kommunerne kan anvende de personalemæssige ressourcer godt, samt fastholde og tiltrække ledere og medarbejdere med de rette kompetencer. En vigtig ramme for arbejdet er de overenskomstaftaler, KL indgår med de relevante parter.

KL mener:

- At kommunerne skal imødegå de rekrutteringsmæssige udfordringer ved hjælp af en fastholdelses- og rekrutteringsstrategi baseret på en analyse af den lokale udfordring.
- At kommunerne skal anvende de personalepolitiske redskaber aktivt til at udnytte ressourcerne optimalt. Det gælder ledelsesudvikling, karriere- og strategisk kompetenceudvikling, fastholdelse af seniorer og nedbringelse af sygefraværet gennem en målrettet ledelsesmæssig indsats inden for arbejdsmiljø og trivsel.
- At kommunerne løbende må overveje arbejdets organisering, herunder hvilke faggrupper der løser hvilke opgaver, samt tekniske hjælpemidler og nye samarbejder med fx det frivillige arbejde.
- At kommunerne skal orientere sig mod et bredt rekrutteringsgrundlag og gennem branding og samarbejde med uddannelsesinstitutioner skabe større opmærksomhed om de kommunale fag og uddannelser.

KL arbejder på mange fronter med at skabe attraktive uddannelser og attraktive kommunale job, der kan rekruttere og fastholde ledere og medarbejdere.

Som led i udmøntningen af trepartsaftalen fra 2007 deltager KL blandt andet i arbejdet med at udvikle arbejdskraftprognoser på det offentlige område. Derudover indgår KL i de nationale rekrutteringskampagner i forhold til offentligt rettede uddannelser.